

UNGDOM OG KRIMINALITET i Kristiansand

Tendrapport
2016

POLITIET

Formål

Trendrapporten utgis årlig og omhandler kriminalitet blant ungdom under 18 år i Kristiansand og beskriver tall og funn i 2016.

Vurderingene som er gjengitt i trendrapporten er gjort i samarbeid mellom Forebyggende avsnitt ved Kristiansand politistasjon, Kristiansand kommunes kriminalitetsforebyggende koordinator

ved By- og samfunnsenheten, og Kriminalitetsforebyggende team i barneverntjenesten.

Formålet med rapporten er å fremskaffe gyldig og oppdatert kunnskap om ungdom som begår lovbrudd i Kristiansand. Ønsket er at denne kunnskapen skal bidra til en god målretting av det kriminalitetsforebyggende arbeidet. Et sen-

tralt poeng er å registrere utviklinger og trender for å være i forkant av problemområder. Arbeidet med trendrapporten vil også sikre en bredere og mer systematisk kontakt med mange av de som til daglig jobber med ungdom. I tillegg vil rapporten kunne bidra til kunnskap om valg av innsatsområder for barn og unge.

Metodikk og oppbygging

Rapporten inneholder både kvantitativ og kvalitativ informasjon. Den kvantitative informasjonen kommer i sin helhet fra politiets statistikk og gjelder for lovbrudd som er gjort i Kristiansand kommune. Statistikken baserer seg på anmeldte saker som er hentet ut fra politiets straffesaksregister. I de registrerte sakene var de anmeldte under 18 år på gjerningstidspunktet.

Den kvalitative informasjonen bygger i hovedsak på Kriminalitetsforebyggende team sin kommunikasjon med et utvalg på 27 kontaktpersoner ved instanser og aktører som jobber med barn og unge i deres hverdag. Dette dreier seg om byens ungdomskoler og videregående skoler, barneverntjenesten, fritidsetaten, helse- og sosialarbeidere, konfliktrådet, Natteravnene og frivillige aktører. I tillegg til sin jevnlige kontakt

med instansene, gjennomfører Kriminalitetsforebyggende team en halvårlig registrering hvor kontaktpersonene gir sine inntrykk om ungdom og kriminalitet. Denne registreringen gjennomføres ved hjelp av en egen sjekklister. Den kvalitative informasjonen suppleres også med inntrykk fra "Torsdagsmøtet", et ukentlig koordineringsmøte som politiet arrangerer sammen med barneverntjenesten, Agder Friomsorg, Konfliktrådet, Grunnskolenes pedagogiske støttetjeneste, Ungdomstjenesten og Barneverntjenesten v/Kriminalitetsforebyggende team. Rapporten henter også informasjon fra en egen referansegruppe som møtes i forkant av hver rapportering.

Rapporten starter med en presentasjon av **hovedtrender og hovedutfordringer**. Dette er et sammendrag av de mest

sentrale punktene rapporten peker på. Deretter følger tre hovedoverskrifter som vil gå igjen i trendrapportene:

- **Lovbrudd blant unge**
- **Alder, kjønn og etnisitet ***
- **Steder, miljøer og situasjoner**

Disse overskriftene vil ha den samme disposisjonen. Den begynner med en grafisk presentasjon av politiets tall, fortsetter med en situasjonsbeskrivelse og avsluttes med en vurdering av utfordringer og utviklingstrekk. Til sist i rapporten presenteres et punkt som også i år er et aktuelt tema: **Unge gjengangere**, om ungdom som er registrert med fem forhold eller mer i 2016.

Fakta om ungdom i Kristiansand*

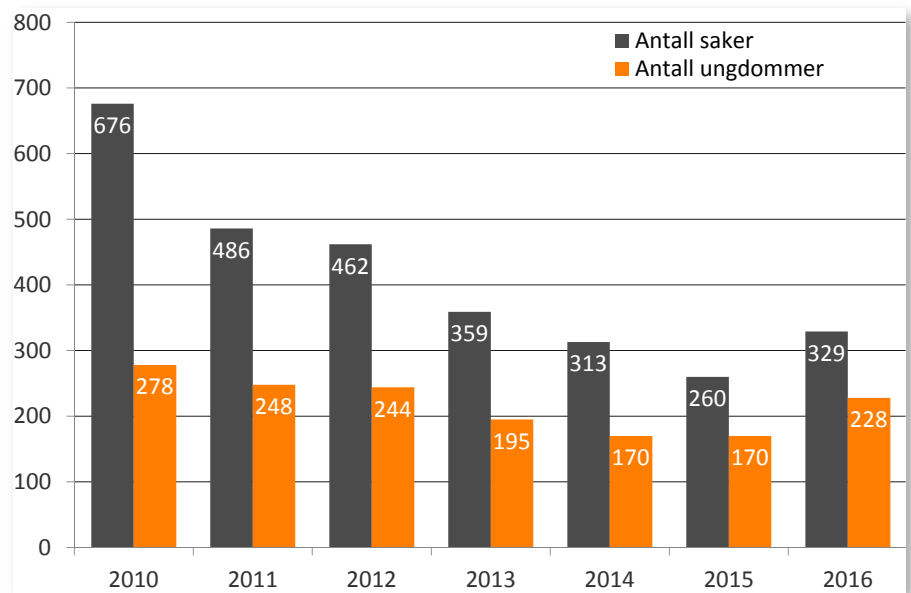
- I Kristiansand bor det 19 322 barn og unge under 18 år.
- Disse er fordelt på 10 175 gutter og 9 147 jenter.
- 28 prosent bor i Vågsbygd, 45 prosent bor i Sentrum/ Lund, 27 prosent bor i Randesund og Tveit
- Det bor ca. 3639 barn og unge i Kristiansand som er innvandrere, eller norskfødt med innvandrerforeldre.
- I Kristiansand er det 12 ungdomsskoler med 3 250 elever og fire offentlige videregående skoler med 4000 elever.

* Tall hentet fra Statistisk sentralbyrå, Kristiansand kommune og Vest-Agder fylkeskommune.

* Etnisitet. Standard fra SSB. B. innvandrere, C. norskfødt med innvandrerforeldre.

Hovedtrender og hovedutfordringer 2016

- Det er registrert 329 saker i 2016, det er 69 flere saker enn i 2015. Det er stor økning på voldssaker og vinningskriminalitet, men stor nedgang på narkotikasaker.
- Lovbruddene i 2016 er begått av 228 ungdommer, 147 gutter og 81 jenter. Det er 58 flere ungdommer enn i 2015. 169 av disse ungdommene bor i Kristiansand kommune. 31 ungdommer fra omkringliggende kommuner er registrert for lovbrudd i Kristiansand og 28 ungdommer kommer fra andre deler av landet.
- Gutter mellom 16 og 17 år dominerer når det gjelder registrerte lovbrudd. Det er for det meste saker knyttet til hasj/ marihuana bruk, trusler og vold knyttet til guttene. Når det gjelder jentene så er det hovedsakelig mindre tyveri, men også narkotikasaker. Det er stor økning på 14 år gamle jenter som står bak mindre tyverisaker.
- Av totalt 228 ungdommer som ble registrert for lovbrudd i 2016, var 82 ungdom innvandrer eller norskfødt med innvandrerforeldre. Det er 36 prosent av det totale antall ungdom som er registrert for lovbrudd. I 2015 utgjorde denne gruppen 30 prosent og antall ungdom var 51. Denne gruppen har hatt størst økning når det gjelder registrert kriminalitet i 2016.
- Det er økning på registrerte saker i Kvadraturen. Det ble registrert 157 saker i 2016, mot 93 året før. 46 prosent av voldssakene ble registrert i Kvadraturen. 47 prosent av de mindre tyveriene skjedde i Kvadraturen og 24 prosent skjedde på Sørlandsenteret. Det er registrert færre narkotikasaker i dette området.
- Kvadraturen er et område med flere risikofaktorer, som lite voksenkontakt og voksenkontroll. Det er derfor en stor og kontinuerlig utfordring å ha oversikt og kontroll på dette området,

Antall saker og antall ungdom fra 2010 til 2016.

for å avdekke og redusere kriminalitet.

- Antall gjengangere har økt fra 6 til 13 i 2016.

Av de 13 gjengangere i 2016 er 4 jenter og 9 gutter. Aldersspennet er fra 14 til 17 år.

Alle gjengangerne kommer fra Kristiansand. Tre av dem har også tidligere år blitt betegnet som gjenganger. Problematikken knyttet til ungdom som begår gjentatt kriminalitet er ofte sammensatt. Rus er en fellesnevner og en opprettholdende faktor for kriminalitet. Flere sliter psykisk og kommer fra vanskelige oppvekstmiljø.

- Flere kontaktpersoner uttrykker stor bekymring for noen minoritetsgutter, som ved flere anledninger har dominert negativt der de har vært. Det kan være i Kvadraturen, i ulike bydeler, eller på ungdomsklubber. De spiller på frykt ved å bruke trusler om vold, de har utført vold, og truet med å kreve inn penger. Noen ungdommer er redd for dem, andre går sammen med dem, og det gjelder flere jenter.

- Flere kontaktpersoner uttrykker stor bekymring for flere jenter og gutter fra ulike bydeler, som er svært mo-

bile og som ofte søker sammen i Kvadraturen. De er i alderen 14 til 17 år. Flere av dem er sårbare på ulike måter. Når de kommer sammen kan det være stor kraft i den gruppen. De kan støtte hverandre, men også påvirke hverandre i negativ retning, med fare for rus og kriminalitet. Det kan virke som de søker et fellesskap med hverandre, om det å være utenfor.

- Flere kontaktpersoner beskriver en bekymringsfull situasjon hvor de opplever at ungdom ikke vil informere om de ser, eller hører noe bekymringsfullt. Det kan gjelde rus, vold eller tyveri. Noen frykter hevn om de sier fra, andre ser ut til ikke å bry seg så mye, hvis ikke det gjelder dem selv.
- Andre kontaktpersoner beskriver at situasjoner med trusler og trakassering via sosiale medier er en stor utfordring. Det nevnes skjermbilder av tekst/ bilder på «Snapchat» med truende innhold, som er videresendt. Dette foregår på lukkede grupper. Flere ungdommer vil ikke si fra om dette.

Lovbrudd blant unge

Situasjonsbildet

Antall registrerte saker begått av mindreårige viser en økning fra 260 saker i 2015 til 329 saker i 2016. Det er en økning på 69 saker. 228 ungdommer er registrert for lovbrudd i 2016. Det er en økning på 58 ungdommer, sammenliknet med året før. En ungdom teller da én gang uavhengig av antall saker. Det varierer fra år til år hvilke måneder det blir registrert mest kriminalitet.

Det har over flere år vært nedgang på registrert kriminalitet begått av ungdom. I 2015 var dette tallet historisk lavt, men i 2016 ser vi en økning.

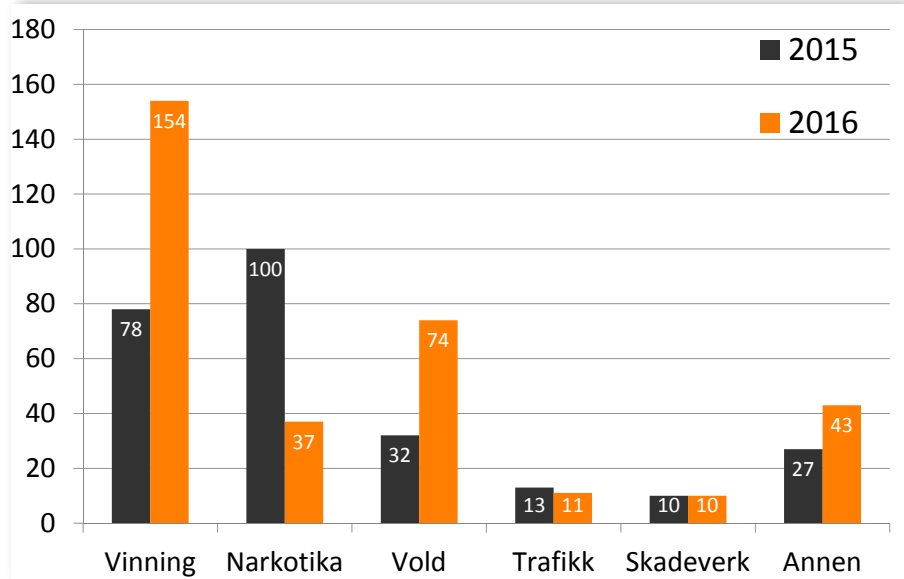
Politiet sin innsats og fokus vil i stor grad påvirke kriminalitetsstatistikken når det gjelder narkotika og trafikk-saker.

VINNINGSKRIMINALITET

Registrert vinningskriminalitet har hatt en stor økning, fra 78 saker i 2015 til 154 saker i 2016. Sakene som dominerer er tyveri fra butikk eller annet salgssted, 23 saker, og mindre tyveri fra butikk eller annet salgssted, 102 saker. De resterende sakene er stort sett tyveri fra person, eller offentlig bygning.

Det har vært 1 ran i 2016, mot 3 ran året før. 47 prosent av de mindre tyveriene skjedde i Kvadraturen og 24 prosent skjedde på Sørlandssenteret. De andre sakene var jevnt fordelt i kommunen.

Majoriteten av kontaktpersonene formidler at situasjonen i store trekk er uendret i 2016. I denne sammenheng betyr det få, eller ingen saker med tyveri. Enkelte kontaktpersoner beskriver derimot at det har vært en liten økning i tyveri av penger, busskort, nøkler, I-Pad, mobiler og teknisk utstyr fra skoler og ungdomsklubber. I tillegg er det enkelte hendelser med tyveri av klær og sko fra garderobes, samt tyveri fra butikker i nærmiljø og i Kvadraturen. Enkelte stjålne ting har også blitt forsøkt solgt videre. Politiet har også fått informasjon fra flere butikkleidere om stor økning i tyverisaker.

Antall saker og type lovbrudd i 2015 og 2016.

NARKOTIKA

Registrerte narkotikasaker er kraftig redusert, fra 100 saker i 2015 til 37 saker i 2016. Politiet er kjent med at det brukes cannabis, herunder hasj og marijuana blant enkelte ungdom i alle miljøer og i alle bydeler, dette bekreftes også av kontaktpersonene. Som nevnt tidligere vil politiets innsats og fokus i stor grad påvirke disse tallene.

Majoriteten av kontaktpersonene uttrykker bekymring for ungdoms utprøving av cannabis/ hasj. De opplever at ungdom er eksponert for denne typen rusmiddel, at det er lett tilgjengelig, bruken normaliseres og det brukes i ukedager så vel som i helger. Kontaktpersoner har inntrykk av at enkelte ungdom ønsker å selvmedisinere seg, andre bruker rusmidler for å søke spenning og sosial kontakt. Selv om det ikke gjelder mange unge, så er det stor bekymring knyttet til dem det gjelder.

Andre kontaktpersoner beskriver derimot, at de er mindre bekymret for hasj-bruk blant unge. De hører mindre snakk om det å røyke hasj. Enkelte kontaktpersoner gir uttrykk for at de kjenner til ungdom som ukritisk har prøvd ut MDMA, amfetamin, kokain og piller. Det er sammensatte utfordringer knyttet til

de jentene og guttene som tar i bruk slike narkotiske stoffer.

VOLD

Det er en stor økning i registrerte voldsaker, fra 32 saker i 2015 til 74 saker i 2016. Dette er mer enn fordoblet, sammenliknet med året før. Sakene som dominerer er vold mot offentlig tjenestemann/ politi 11 saker, trusler 10 saker, trusler med kniv, eller annen liknende redskap 11 saker, kroppskrenkelse 22 saker. Det er registrert 4 saker med familievold med mindreårig som mistenkt.

Det har vært en ytterst tragisk hendelse der en mindreårig har drept to personer. En slik sak har vi aldri hatt tidligere. 46 prosent av voldsakene ble registrert i Kvadraturen.

Omtrent halvparten av kontaktpersonene melder om uendret situasjon når det gjelder vold. I denne sammenheng betyr det få, eller ingen saker med vold. Det er omtrent like mange som beskriver en økning i episoder med trusler og vold.

Kontaktpersoner fra flere skoler gir uttrykk for bekymring for flere hendelser der medelever har avtalt slåsskamper på skolen. Det gjelder både videregående og ungdomskoler. Flest gutter er

involvert i slike hendelser, men også jenter. Slåssingen har skjedd der, eller i det offentlige rom. Det kan være mellom medelever, eller ungdommer som kommer fra andre skoler. Noen ungdommer kaller denne slåssingen «Beefing». Slike hendelser har også blitt beskrevet i 2015, og da ble det kalt «Fight klubb». Det har vært brukt grov vold ved flere av disse hendelsene, både slag og spark når person har ligget nede og bruddskader har forekommet. Det har vært situasjoner hvor ungdom har vært i nærheten av slike hendelser og ufrivillig blitt trukket inn i en konflikt og utsatt for trusler og vold.

Det nevnes også voldsepisoder på skoler mellom medelever, hvor det i etterkant har blitt dannet allierte på begge sider av en konflikt og at denne konflikten vedlikeholdes via konfliktforsterkede meldinger på sosiale medier. Ungdommene det gjelder er tydelige på at de ikke vil ha innblanding fra voksne, de vil ordne opp selv.

Andre kontaktpersoner beskriver at situasjoner med trusler og trakassering via sosiale medier er en stor utfordring. Det nevnes skjermbilder av tekst/ bilder på «Snapchat» med truende innhold, som er videresendt. Dette foregår på lukkede grupper. Flere ungdommer vil ikke si fra om dette. Kontaktpersonene tror de vegrer seg for å si fra fordi innholdet er forbundet med skam, eller de er redd situasjonen skal bli verre om de sier fra til voksne, og at det skal sette dem utenfor. Det fryktes store mørketall på dette området.

Kontaktpersoner og samarbeidspartnere gir uttrykk for bekymring for et tøft miljø når det gjelder innkreving av gjeld i narkotikamiljø. Inntrykket er at det fortsatt brukes trusler og vold også mot ungdom. Ungdom uttrykker frykt for hevn om de forteller videre hva de har blitt utsatt for.

Barneverntjenesten opplever at antall saker med familievold, hvor barn og unge blir utsatt for vold, er jevnt høyt. Dette går på tvers av alder, og rammer hele familien. Det er stor bekymring for hva familievold kan gi av skader for de involverte, både på kort og lang sikt. Det er en

økt risiko for at disse barna på et senere tidspunkt i livet selv kan utøve vold.

TRAFIKKLOVBRUDD

Det er en liten nedgang på trafikksaker, fra 13 saker i 2015 til 11 saker i 2016. De fleste sakene gjelder kjøring uten gyldig førerkort. Politiets innsats vil påvirke tallene når det gjelder trafikksaker.

Majoriteten av kontaktpersonene har ingen opplysninger når det gjelder trafikklovbrudd. Enkelte kontaktpersoner beskriver bekymring for ungdom som ukritisk sitter på med venner som kjører bil i beruset tilstand. Av ulike grunner virker de redde for å si nei til å bli med i bilen. Andre kontaktpersoner er bekymret for ungdom som kjører bil uten gyldig førerkort.

SKADEVERK

Saker med skadeverk er 10, det samme som året før. Disse sakene er hovedsakelig skadeverk på, eller i bygning. Majoriteten av kontaktpersoner melder om uendret situasjon i 2016. I denne sammenheng betyr det få, eller ingen saker med skadeverk. Enkelte kontaktpersoner informerer om økning i tagging på skolen, hvor budskapet er hat mot skolen, voksne og seg selv. Andre melder om saker med lim i dørlåser, sprengte postkasser, fyrverkeri innendørs på skoler og i toaletter, samt skadeverk på båt.

ANNEN KRIMINALITET

Av annen type kriminalitet er det registrert en økning, fra 23 saker i 2015 til 35 saker i 2016. Sakene som dominerer er brudd på identifikasjonsplikten overfor politiet og ordensforstyrrelse.

Utfordringer og utviklingstrekk

- Flere kontaktpersoner uttrykker bekymring for ungdoms utprøving av cannabis/ hasj. Enkelte kontaktpersoner gir uttrykk for at de kjenner til ungdom som ukritisk har prøvd ut MDMA, amfetamin, kokain og piller. Selv om det ikke gjelder mange unge, så er det stor bekymring knyttet til dem det gjelder. Andre kontaktpersoner beskriver derimot, at de er mindre bekymret

for hasjbruk blant unge. De hører mindre snakk om det å røyke hasj.

- Kontaktpersoner fra flere skoler gir uttrykk for stor bekymring for flere hendelser der medelever har avtalt slåsskamper på skolen, eller at det har oppstått voldshendelser på skolen. Flest gutter er involvert i voldshendelser, men også jenter. Det har vært brukt grov vold ved flere av disse hendelsene, både slag og spark når person har ligget nede og bruddskader har forekommet.
- Andre kontaktpersoner beskriver at situasjoner med trusler og trakassering via sosiale medier er en stor utfordring. Det nevnes skjermbilder av tekst/ bilder på «Snapchat» med truende innhold, som er videresendt. Dette foregår på lukkede grupper. Flere ungdommer vil ikke si fra om dette.
- Antall registrerte saker begått av mindreårige viser en økning fra 260 saker i 2015 til 329 saker i 2016.

NOEN HOVEDTREKK:

Vinningskriminalitet har økt fra 78 saker til 154 saker. 47 prosent av de mindre tyveriene skjedde i Kvadraturen og 24 prosent skjedde på Sørlandssenteret. Det er i hovedsak tyveri, eller mindre tyveri fra butikk eller annet salgssted.

Narkotikasakene har gått ned fra 100 til 37 saker.

Voldssakene er mer enn fordoblet sammenliknet med året før. En økning fra 32 til 74 saker. Sakene som dominerer er vold mot offentlig tjenestemann/politi 11 saker. Trusler 10 saker.

Trusler med kniv, eller annen liknende redskap 11 saker.

Kroppskrenkelse 22 saker.

4 saker med familievold med mindreårig som mistenkt.

Det har vært en ytterst tragisk hendelse der en mindreårig har drept to personer.

46 prosent av voldssakene ble registrert i Kvadraturen.

Alder, kjønn og etnisitet

Situasjonsbildet

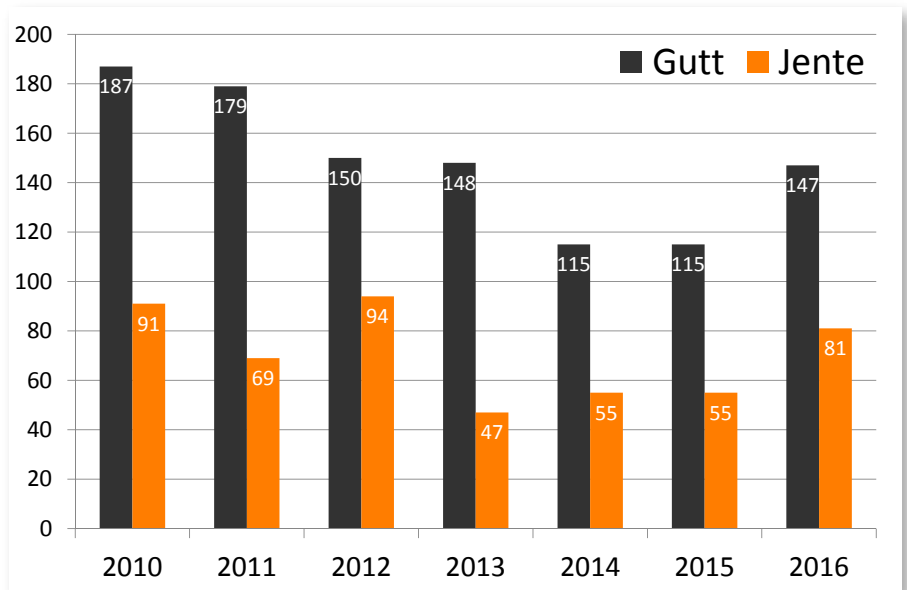
Tallene fra politiet viser at 228 ungdommer er registrert for lovbrudd i 2016. Kjønnfordelingen er som vist i tabellen, 147 gutter og 81 jenter. 169 av disse ungdommene bor i Kristiansand kommune. 31 ungdommer fra omkringliggende kommuner er registrert for lovbrudd i Kristiansand, og 28 ungdommer kommer fra andre steder i landet.

I 2016 viser aldersfordelingen at 76 ungdommer var under kriminell lavalder, som er 15 år. Året før var 36 ungdommer under kriminell lavalder. Det er hovedsakelig mindre tyveri og skadeverksaker som registreres på ungdommer under 15 år.

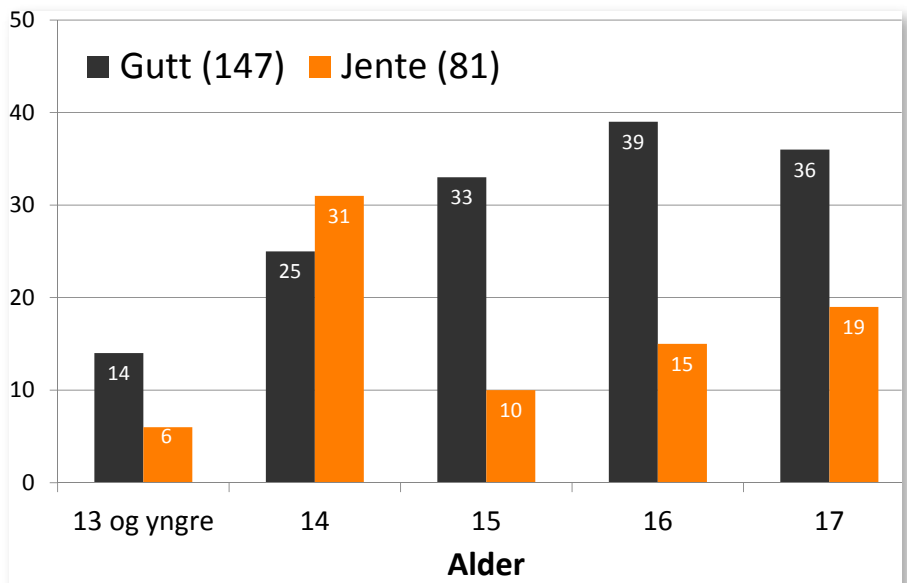
I 2016 var 152 ungdommer mellom 15 og 17 år, og dermed strafferettslig ansvarlig. Året før var dette antallet 134 ungdommer. Gutter mellom 16 og 17 år dominerer når det gjelder registrerte lovbrudd. Det er 26 flere jenter og 32 flere gutter som er registrert for lovbrudd i 2016. Det er for det meste saker knyttet til hasj/marihuanabruk, trusler og vold knyttet til guttene. Når det gjelder jentene så er det hovedsakelig mindre tyveri, men også narkotikasaker. Det er stor økning på 14 år gamle jenter som står bak mindre tyverisaker.

Flere kontaktpersoner uttrykker stor bekymring for flere jenter og gutter fra ulike bydeler, som er svært mobile og ofte søker sammen i Kvadraturen. De er i alderen 14 til 17 år. Når de kommer sammen kan det være stor kraft i den gruppen. De kan støtte hverandre, men også påvirke hverandre i negativ retning, med fare for rus og kriminalitet. Flere av disse beskrives som sårbare på ulike måter. De strever med skolen, strever psykisk, bærer på traumer og har ingen faste aktiviteter på fritiden. Flere har vanskelige hjemmeforhold og lite struktur i hverdagen. Noen oppleves svært grenseutprøvende. Det kan virke som de søker et fellesskap med hverandre, om det å være utenfor.

Blant disse er det noen minoritetsgutter, som ved flere anledninger har dominert negativt der de har vært. Det gjelder i

Antall personer registrert for lovbrudd i 2016 fordelt på alder og kjønn.

Antall personer registrert for lovbrudd i 2016 fordelt på alder og kjønn.

Kvadraturen, i ulike bydeler, eller på ungdomsklubber. De spiller på frykt ved å bruke trusler om vold, de har utført vold, og truet med å kreve inn penger. Noen ungdommer er redd for dem, men andre går sammen med dem, og det gjelder flere jenter.

Enkelte kontaktpersoner beskriver en opplevelse av at ungdom strever med ulike reaksjoner etter de tragiske drapene i desember. De tror det kan handle om ubearbejdede følelser. De opplever at ungdommene som var sammen i sorg nå er sammen i sinne, frustrasjon og frykt. Dette fellesskapet virker sterkt og kan

for enkelte være vanskelig å gå ut av. De vil i liten grad prate med voksne om hvordan de har det.

Så og si alle kontaktpersonene gir uttrykk for at ungdom som sliter med sin psykiske helse er en stor utfordring også i 2016. Det kan gjelde barn helt ned i 11- 12 års alderen. Det gjelder flest jenter, men flere kontaktpersoner beskriver at de ser flere gutter som sliter psykisk. Kontaktpersoner beskriver ungdom som opplever ulike former for press om å prestere perfekt i alt de gjør. De opplever de ikke er gode nok på skolen, i fritiden eller hjemme. Deres uttrykk for hvordan de har det, vises

gjennom, angst, søvnproblemer, selvska-
ding, spiseforstyrrelser, selvmordstanker
og skolevegning. Når det gjelder gutter be-
skriver flere kontaktpersoner økt bekym-
ring for ensomme gutter, som sitter mye
alene hjemme og spiller spill, eller er på
internett. Flere strever sosialt. En positiv
utvikling er at de opplever at flere gutter
tar kontakt med helsesøster for å få hjelp.

Andre kontaktpersoner opplever at ung-
dom er i et forventningspress om å være
tilgjengelige på sosiale medier døgnet
rundt. De har inntrykk av at mange går
på akkord med seg selv i frykt for å bli
utenfor et fellesskap, fysisk eller på so-
siale medier. For enkelte kan det være en
smitteeffekt med forventning om tilste-
deværelse på sosiale medier. Kontaktpersonene opplever at det kan øke stressni-
vået og gjøre dem mer sårbare psykisk.
Det er bekymring for at noen av elevene,
som følge av sin dårlige psykiske helse,
blir mer sårbare for å ta valg i retning rus
og kriminalitet.

Av totalt 228 ungdommer som ble regi-
strert for lovbrudd i 2016, var 82 ungdom
innvandrere eller norskfødt med innvan-
drerforeldre. Det er 36 prosent av det to-
tale antall ungdom som er registrert for
lovbrudd. I 2015 utgjorde denne gruppen
30 prosent og antall ungdom var 51.

Kjønnsfordelingen er 18 jenter og 64 gut-
ter. Tilsvarende tall for 2015 var 15 jenter og
36 gutter. Registrerte lovbrudd domineres
av gutter mellom 16 og 17 år. Denne grup-
pen har hatt størst økning når det gjelder
registrert kriminalitet i 2016.

Majoriteten av kontaktpersoner melder
om økende bekymring for etnisk minori-
tetsungdom og kriminalitet. De beskriver
ulike utfordringer knyttet til språk, kultur
og sammensatte familiære utfordringer

for flere familier. Enkelte kontaktpersoner
gir uttrykk for bekymring knyttet til etnisk
minoritetsungdom som sliter med traumer,
er sinte på systemet og frustrert over
sin egen livssituasjon. I slike situ-
asjoner har det vært enkelte episoder
med trusler og utagering mot personer
og ting.

Andre kontaktpersoner gir uttrykk for at
de møter ungdom, spesielt gutter, som
er bekymret for sin fremtid. De beskriver
ungdom som har opplevd rasistiske kom-
mentarer, føler seg utenfor og er redd de
aldri vil bli inkludert som den de er.

Det nevnes også bekymring knyttet til
enkelte minoritetsjenter og uro for at de
utsettes for sterk sosial kontroll i hjem-
met. Det kan virke som de tar ut all frus-
trasjon på skolen. Dette skaper konflikter
mellom medelever og lærere.

Utfordringer og utviklingstrekk

- Flere kontaktpersoner uttrykker stor
bekymring for flere jenter og gutter fra
ulike bydeler, som er svært mobile og
som ofte søker sammen i Kvadraturen.
De er i alderen 14 til 17 år. Flere av dem
er sårbare på ulike måter. Når de kom-
mer sammen kan det være stor kraft i
den gruppen. De kan støtte hverandre,
men kan også påvirke hverandre i ne-
gativ retning, med fare for rus og kri-
minalitet. Det kan virke som de søker
et fellesskap med hverandre, om det å
være utenfor.

- Flere kontaktpersoner uttrykker stor
bekymring for noen minoritetsgutter,
som ved flere anledninger har domi-
nert negativt der de har vært, i Kva-
draturen, i ulike bydeler, eller på ung-

domsklubber. De spiller på frykt ved
å bruke trusler om vold, de har utført
vold, og truet med å kreve inn penger.
Noen ungdommer er redd for dem,
men andre går sammen med dem, og
det gjelder flere jenter.

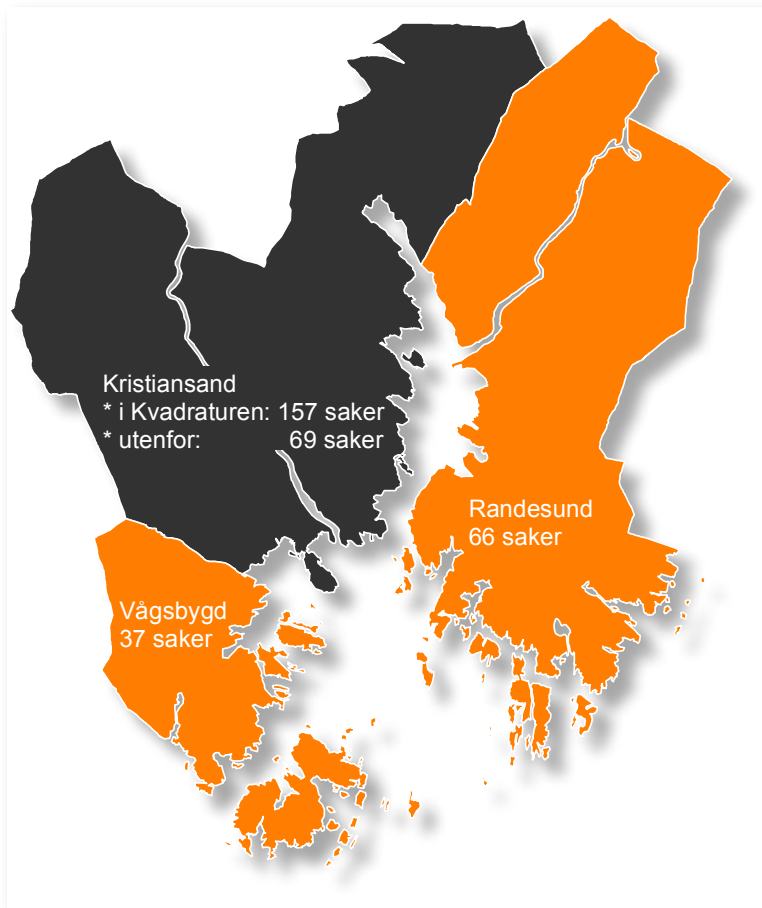
- Enkelte kontaktpersoner gir uttrykk for
bekymring knyttet til etnisk minori-
tetsungdom som sliter med traumer,
er sinte på systemet og frustrert over
sin egen livssituasjon. I slike situasjo-
ner har det vært enkelte episoder med
trusler og utagering mot personer og
ting.

- Lovbruddene i 2016 er begått av
228 ungdommer, 147 gutter og 81 jen-
ter. 169 av disse ungdommene bor i
Kristiansand kommune. 31 ungdommer
fra omkringliggende kommuner er re-
gistrert for lovbrudd i Kristiansand og
28 ungdommer kommer fra andre ste-
der i landet.

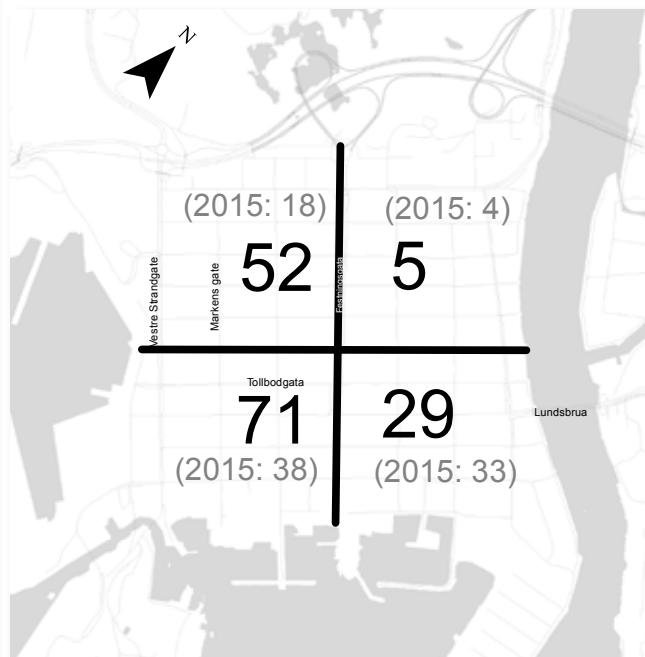
- Gutter mellom 16 og 17 år dominerer
når det gjelder registrerte lovbrudd.
Det er for det meste saker knyttet til
hasj/marihuanabruk, trusler og vold
knyttet til guttene. Når det gjelder jen-
tene så er det hovedsakelig mindre ty-
veri, men også narkotikasaker. Det er
stor økning på 14 år gamle jenter som
står bak mindre tyverisaker.

- Av totalt 228 ungdommer som ble re-
gistrert for lovbrudd i 2016, var 82 ung-
dom innvandrere eller norskfødt med
innvandrereforeldre. Det er 36 prosent
av det totale antall ungdom som er
registrert for lovbrudd. I 2015 utgjorde
denne gruppen 30 prosent og antallet
var 51 ungdommer. Denne gruppen har
hatt størst økning når det gjelder re-
gistrert kriminalitet i 2016.

Steder, miljøer og situasjoner

Registrerte saker i Kristiansand kommune.

Registrerte saker i Kvadraturen.

Situasjonsbildet

Fordelingen av de 329 anmeldte sakene i 2016 er slik:

KRISTIANSAND POLITISTASJON, 226 SAKER, mot 167 saker året før. Flest saker er registrert i Kvadraturen.

RANDESUND POLITISTASJON, 66 SAKER, mot 56 saker året før. Flest saker er registrert i Sørlandsparken.

VÅGSBYGD POLITISTASJON, 37 SAKER, samme som året før. Flest saker er registrert i Augland/Vågsbygd senter.

Når det gjelder Kvadraturen så er mye uendret sammenliknet med året før, bortsett fra antall saker. Det er få av

ungdommene som bor i Kvadraturen, men hovedvekten av kriminalitet begått av mindreårige foregår der. Det gjelder alle ukedager og hele året. Det er vanskelig å se noe mønster i når det begås mest kriminalitet i dette området.

Kvadraturen er et område med flere risikofaktorer, som lite voksenkontakt og voksenkontroll. Det er derfor en kontinuerlig utfordring å ha oversikt og kontroll på dette området, for å avdekke og redusere kriminalitet. I 2016 ble det registrert en økning av saker i Kvadraturen, fra 93 saker i 2015 til 157 saker i 2016.

Sakene som registreres i Kvadraturen er narkotikasaker, vinningskriminalitet, trusler og voldssaker/ vold mot offent-

lig tjenestemann, ordensforstyrrelse og brudd på identifikasjonsplikten.

Det er registrert færre narkotikasaker, men flere saker med vold og vinningskriminalitet.

Kontaktpersonene beskriver at de har kjennskap til og er bekymret for flere ungdommer fra 14 års alderen, som oppholder seg ofte og lenge i Kvadraturen. De bruker området som en fritidsaktivitet. De er bekymret for at det kan øke risikoen for at de blir involvert i rus og ulike former for kriminell aktivitet.

Som det fremgår av kartet og kontaktpersonene, er det enkelte steder i Kvadraturen og i bydelene som viser seg å være mer risikoutsatte for kriminalitet.

Det gjelder narkotikakriminalitet, tyveri, trusler, vold og drikking av alkohol.

Kontaktpersoner nevner følgende steder: Området rundt nedre del av Markensgt. Vestre Strandgate, parkeringsanlegg i og i utkanten av Kvadraturen, Idda, Nybyen, Tresse, Bystranda, Baneheia, området rundt Vågsbygdssenter, Sørlandsparken, Lund, Bertes, Grim, i utkant av skoleområder generelt, langs Otra mellom Tangen og Kvadraturen skolesenter, toppen av Slettheia og hjemme alenefester i ulike bydeler.

Ungdom i dag oppleves som svært mobile. Det er hele tiden bevegelse i hvor det er aktivitet knyttet til rus og kriminalitet.

Kontaktpersonene uttrykker bekymring for ungdom rus og kriminalitet i alle bydeler. Det gjelder ikke mange ungdommer fra hvert sted. Noen av dem er spesielt sårbare. I 2016 har det vært økt bekymring for flere ungdommer fra Lund, Grim og Vågsbygd.

Flere kontaktpersoner beskriver en bekymringsfull situasjon, hvor de opplever at ungdom ikke vil informere om de ser, eller hører noe bekymringsfullt. Det kan gjelde rus, vold eller tyveri. Noen frykter hevn om de sier fra, andre ser ut til ikke å bry seg, hvis ikke det gjelder dem selv.

Enkelte kontaktpersoner informerer om en liten økning i rasistiske formuleringer blant elever og høyreekstreme uttrykksformer og symbolbruk, som hakekors på gjenstander. Andre informerer om at minoritetsungdom blir skremt av retorikk med rasistiske holdninger og høyreekstremt budskap på internett.

Utfordringer og utviklingstrekk

- Kvadraturen er et område med flere risikofaktorer, som lite voksenkontakt og voksenkontroll. Det er derfor en stor og kontinuerlig utfordring å ha oversikt og kontroll på dette området, for å avdekke og redusere kriminalitet.
- Kontaktpersonene beskriver at de har kjennskap til og er bekymret for flere

ungdommer fra 14 års alderen, som oppholder seg ofte og lenge i Kvadraturen. De bruker området som en fritidsaktivitet. Det øker risikoen for at de kan bli involvert i rus og ulike former for kriminell aktivitet.

- Ungdom i dag er svært mobile, og kommer lett i kontakt med hverandre på tvers av byen. Kontaktpersonene uttrykker bekymring for ungdom, rus og kriminalitet i alle bydeler, men det gjelder ikke mange. I 2016 har det vært økt bekymring for ungdom fra Lund, Grim og Vågsbygd.
- Flere kontaktpersoner beskriver en bekymringsfull situasjon, hvor de opplever at ungdom ikke vil informere videre om de ser, eller hører noe be-

kymringsfullt. Det kan gjelde rus, vold eller tyveri.

Noen frykter hevn om de sier fra, andre ser ut til ikke å bry seg så mye, hvis ikke det gjelder dem selv.

- I 2016 ble det registrert en økning av saker i Kvadraturen, fra 93 saker i 2015 til 157 saker i 2016.
- Sakene som registreres i Kvadraturen er narkotikasaker, vinningskriminalitet, trusler og voldssaker/vold mot offentlig tjenestemann, ordensforstyrrelse og brudd på identifikasjonsplikten. Det er registrert færre narkotikasaker, men flere saker med vold og vinningskriminalitet.

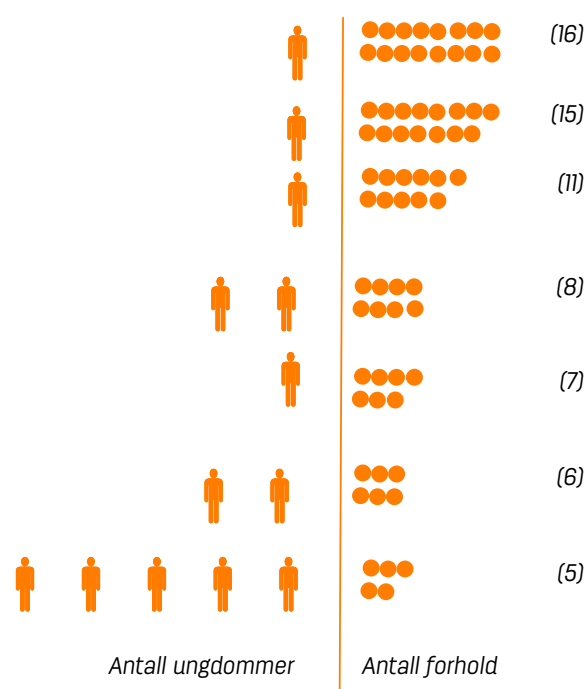

Unge gjengangere

I løpet av 2016 er 13 ungdommer registrert med fem forhold eller mer. Disse blir da betegnet som gjengangere.

Antall straffbare forhold er ofte høyere enn antall straffbare saker, da flere personer kan være registrert inn i en sak.

Antall ungdom og antall forhold i 2016.

SITUASJONSBILDE

En viktig erkjennelse i det kriminallitetsforebyggende arbeidet for barn og unge, er at det ofte er få ungdommer som står bak mye av den kriminelle aktiviteten. Dette er et gjennomgående tema både i den forskningsbaserte og den erfaringsbaserte kunnskapen fra fagområdet. Problematikken knyttet til ungdom som begår gjentatt kriminalitet er ofte sammensatt. Rus er en fellesnevner og en opprettholdende faktor for kriminalitet. Flere sliter med sin psykiske helse og kommer fra vanskelige oppvekstmiljø.

I 2016 er 228 ungdommer registrert med totalt 370 forhold. Av disse er 13 gjengangere. Det er mer enn fordoblet, sammenliknet med året før. Den mest aktive står bak 16 forhold.

Samlet sett står de bak 102 forhold begått i 2016.

I 2015 ble 170 ungdommer registrert med totalt 281 forhold. Av disse var 6 gjengangere. De var registrert med totalt 40 forhold.

Alle som blir betegnet som gjenganger i 2016 har kontakt med barneverntjenesten. Det er 4 jenter og 9 gutter, og alle kommer fra Kristiansand. Aldersspennet er fra 14 til 17 år.

3 av gjengangeren har også tidligere år blitt betegnet som gjengangere.

77 prosent av ungdommene som er registrert for lovbrudd i 2016, står bak kun ett forhold.

UTFORDRINGER OG UTVIKLINGSTREKK

- Problematikken knyttet til ungdom som begår gjentatt kriminalitet er ofte omfattende og sammensatt. Rus er en fellesnevner og en opprettholdende faktor for kriminalitet. Flere sliter med sin psykiske helse og kommer fra vanskelige oppvekstmiljø.
- Antall gjengangere har økt fra 6 til 13 i 2016.
- Av de 13 gjengangere i 2016 er 4 jenter og 9 gutter. Aldersspennet er fra 14 til 17 år.
- Alle gjengangerne kommer fra Kristiansand. 3 av dem har også tidligere år blitt betegnet som gjenganger. Alle har kontakt med barneverntjenesten.

Politiet, Kristiansand driftsenhet

BESØKSADRESSE:

Tollbodgata 45, 4614 Kristiansand

POSTADRESSE:

Postboks 514 Lund, 4605 Kristiansand

TELEFON:

02800

**Kriminalitetsforebyggende team,
barneverntjenesten i Kristiansand**

BESØKSADRESSE:

Tollbodgata 45, 4614 Kristiansand

POSTADRESSE:

Postboks 514 Lund, 4605 Kristiansand

TELEFON:

951 96 705 / 906 39 242 / 900 10 703

**Kriminalitetsforebyggende koordinator,
By- og samfunnsenheten**

BESØKSADRESSE:

Tollbodgata 14, 4604 Kristiansand

POSTADRESSE:

Postboks 417, Lund, 4604 Kristiansand

TELEFON:

95 23 58 20